

De huisarts en de patiënt met ernstige SOLK

Henriëtte van der Horst

Muntendamsymposium
10 december 2020

Disclosure belangen Henriëtte van der Horst

(potentiële) belangenverstrengeling	Zie hieronder
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Geen
• Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ...	• Diverse subsidies van ZonMw voor SOLK-onderzoek • Voorzitter werkgroep zorgstandaard SOLK. Lid richtlijncommissies SOLK

Wat komt aan de orde?

- Prevalentie en prognose van SOLK in de eerste lijn
- Wat speelt er bij SOLK?
- Wat kan en doet de huisarts met SOLK?

Meneer Adriaansen, 47 jaar

Al jaren veel lichamelijke klachten

- Moeheid
- Duizeligheid
- Hartkloppingen
- Maagdarmklachten
- Rugpijn

Meneer Adriaansen, 47 jaar

- Kan niets meer
- 6 specialisten → geen verklaring
- 3 complementair werkende genezers → nada

SOLK-indeling NHG-standaard

Ernstige SOLK

- ernstige belemmeringen in dagelijks leven
en
- SOLK-klachten in alle klachtenclusters, en/of langer dan drie maanden klachten.

Ernstige SOLK in de huisartsenpraktijk

2-3%

Prognose SOLK

→ 50-75% klachtenvrij na 12 maanden

→ 10-30% klachten nemen toe

Prognose SOLK

Ongunstig beloop

- Duur en ernst klachten bij 1^e presentatie
- Catastroferende cognities

Prognose SOLK

In standhoudende factoren

- Persisterende ongerustheid
- Herstelbelemmerend gedrag

Wat speelt er bij SOLK?

- Negen verklaringsmodellen, deels overlappend
- Overkoepelend: biopsychosociaal model

Systematic review, Ravenzwaaij e.a. (Mental Health Fam Med 2010)

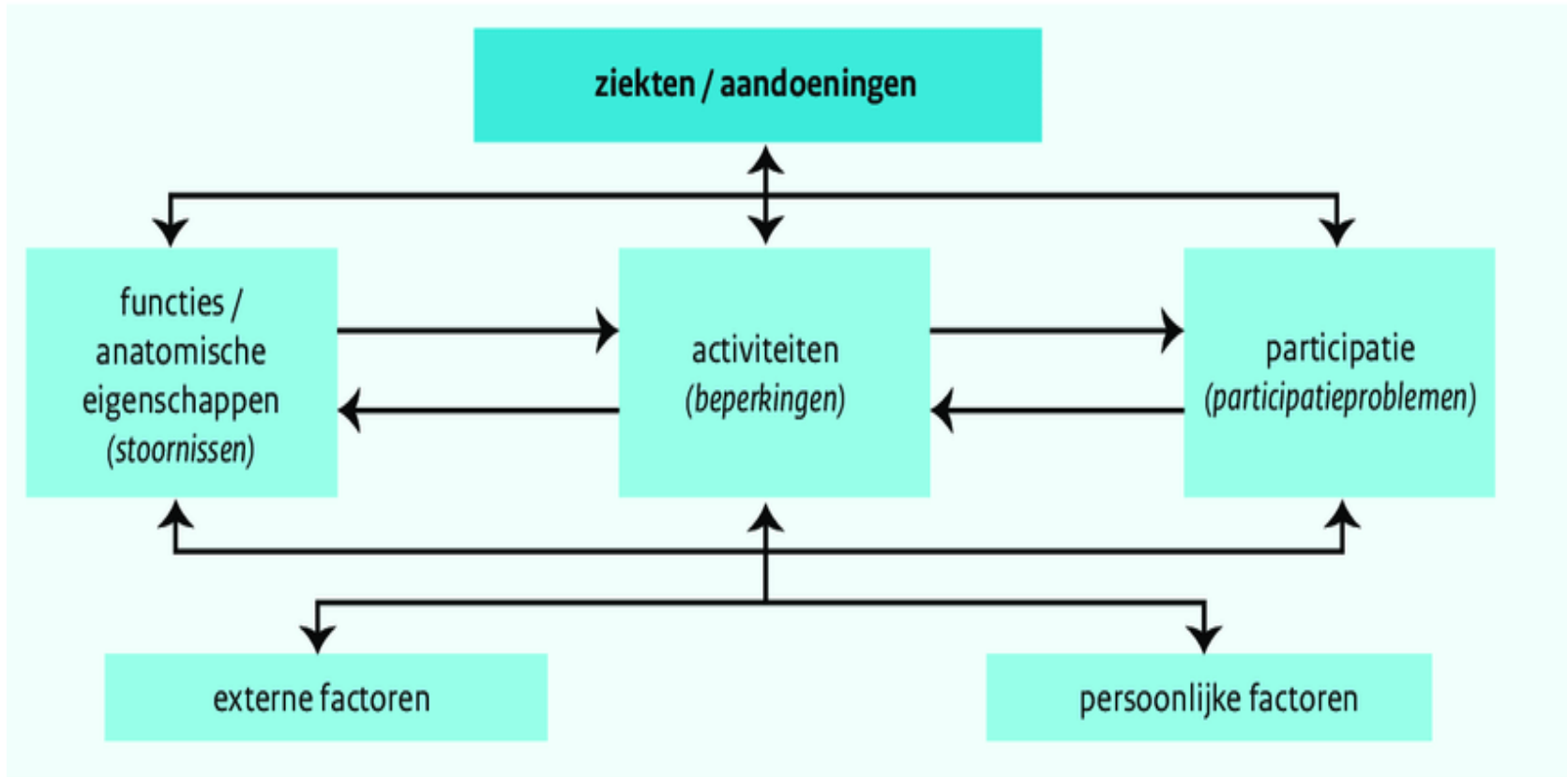
Biopsychosociaal model

(Engel ± 1980)

- 1 Klacht
- 2 Cognities
- 3 Emoties
- 4 Gedrag
- 5 Sociale omgeving

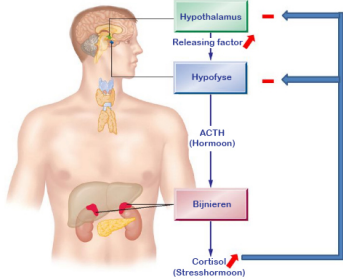
ICF-model

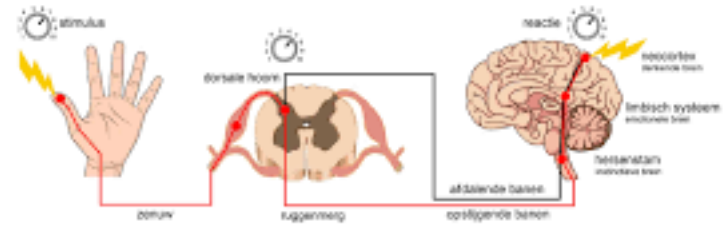

Meer somatisch georiënteerde verklaringsmodellen

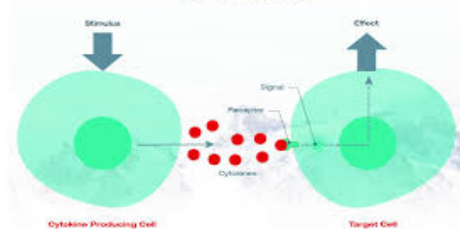
HPA-as en de stressrespons

2. Centrale sensitisatie

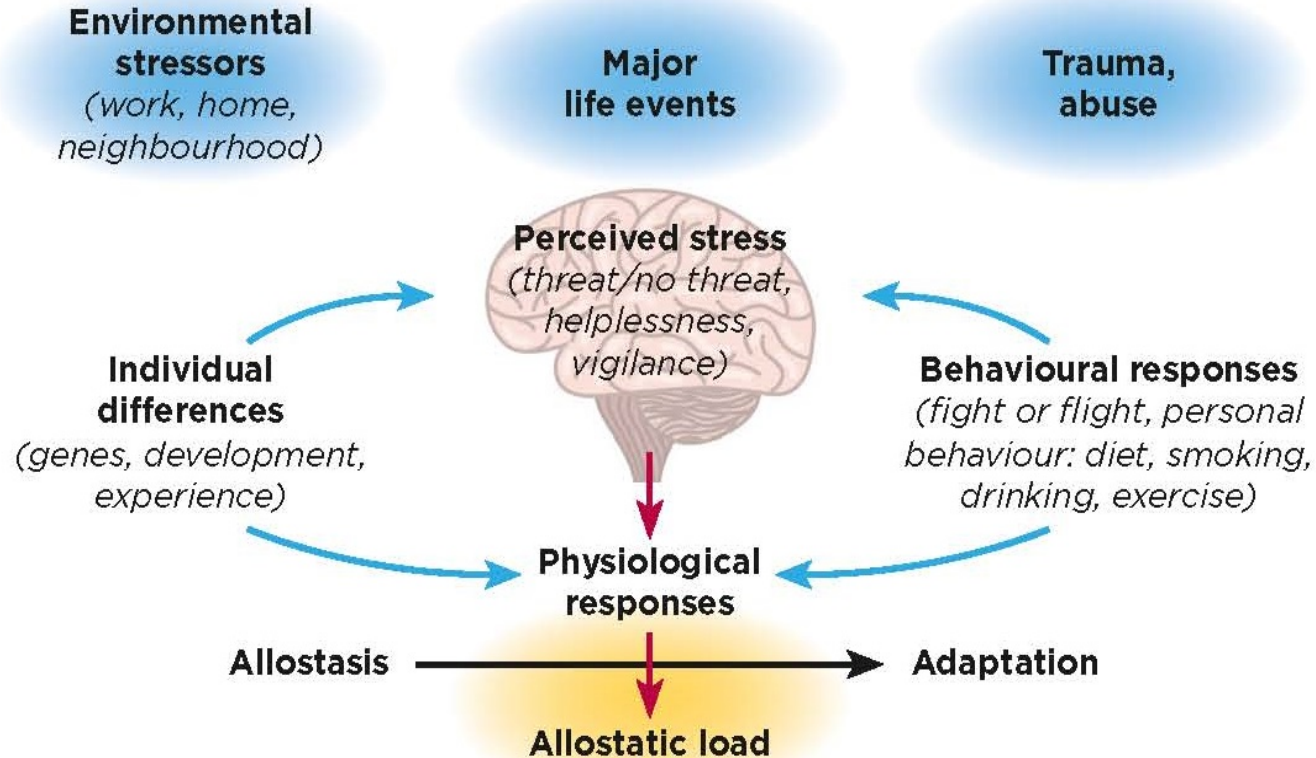

CYTOKINES

Allostasis

Te grote allostatic load

- Blijvende ontregeling HPA-as, immuunsysteem, AZS
 - Afwijkingen in de CAR
 - Verhoogde cytokine productie
 - Ook in rust hoge HF

Langdurige grote allostatic load

- Geringe verstoring: grote gevolgen
- Bepaalt belastbaarheid van de patiënt

In de spreekkamer van de huisarts

Biopsychosociaal model

- **S**omatisch
- **C**ognitief
- **E**motioneel
- **G**edragmatig
- **S**ociaal

Meneer Adriaansen

SCEGS

Meneer Adriaansen

SCEGS

Beleid SOLK

- Gezamenlijke probleemdefinitie
- Uitleg, herstel-belemmerende factoren, advies
- Gezamenlijk opstellen van tijdcontingent plan.

Beleid

- Monitoren, bij stagnatie opnieuw klachtexploratie;
- Bij wijzigingen klachtenpatroon opnieuw klachtexploratie en gericht onderzoek;
- Bijstellen beleid.